

Universitatea Națională de Arte
George Enescu
Iași

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ARTE „GEORGE ENESCU” IAȘI
FACULTATEA DE INTERPRETARE, COMPOZIȚIE ȘI STUDII
MUZICALE TEORETICE

Departament: Instrumente de suflat - percuție - canto

NATIONAL UNIVERSITY OF ARTS „GEORGE ENESCU” IAȘI
FACULTY OF COMPOSITION, INTERPRETATION AND MUSICAL
THEORETICAL STUDIES

Department: Winds - Percussion - Vocal Performance

TEZĂ DE ABILITARE

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ DE CORN. ELEMENTE DE
TEHNICĂ INSTRUMENTALĂ ÎN LUCRĂRI DIDACTICE
PROPRII PENTRU CORN

HABILITATION THESIS

ROMANIAN HORN SCHOOL. ELEMENTS OF
INSTRUMENTAL TECHNIQUE IN PERSONAL DIDACTIC
HORN WORKS

PROF. UNIV. DR. PETREA GÎSCĂ

2018

Cuprins

I.a. Rezumat (Școala românească de corn. Elemente de tehnică instrumentală în lucrări didactice proprii pentru corn)	4
I.b. Abstract (Romanian Horn School. Elements of Instrumental Technique in Personal Didactic Horn Works)	6
II. Realizări profesionale, științifice și academice	8
1. Activitatea artistică în cadrul Orchestrei simfonice a Filarmonicii „Moldova” Iași (1985 - 2010).....	8
2. Preocupări solistice cu diverse ansambluri din țară și străinătate.....	10
2.1. Concerte solo cu acompaniament de orchestră.....	10
2.2. Recitaluri publice, ca membru în formații camerale.....	16
3. Parcursul universitar până la obținerea titlului de <i>Doctor în muzică</i> ...	17
4. Teza de doctorat.....	19
5. Preocupări științifice, artistice și academice după obținerea titlului de <i>Doctor în muzică</i>	22
6. Studii ulterioare. Lărgirea ariei de investigație. Domenii de interes:...	23
6.1. Orientări muzicologice.....	23
6.1.1. Cornul în creațiile muzicale ale compozitorilor Franz Strauss și Richard Strauss.....	23
6.1.2. Cornul, tradiție și mister.....	25
6.1.3. Viziuni interpretative proprii privind concertele pentru corn din Clasicismul vienez.....	27
6.2. Școala românească de corn.....	29
6.2.1. Școli cornistice europene. Considerații generale.....	29
6.2.2. Școala românească de corn. Reprezentanți de seamă.....	30
6.2.3. Permanențe în contemporaneitate. Dicționarul corniștilor români.....	37
6.3. Elemente de tehnică instrumentală în lucrări didactice proprii pentru corn.....	39
6.3.1. Douăsprezece studii de dificultate medie pentru corn.....	39
6.3.2. Cincisprezece capricii pentru corn.....	47
6.3.3. Exerciții zilnice pentru corn.....	57
6.3.4. Zece studii pe teme folclorice pentru corn.....	62
6.3.5. Studiu de concert pentru corn și pian.....	67
6.4. Alte lucrări.....	70
6.4.1. Satul Botești-Horodniceni; ținut de legendă și dor.....	70
6.4.1.1. Conservatorul de muzică și declamațiune de la Rotopănești.....	72
6.4.2. Cornul și cântecele dorului.....	74
6.5. Lucrări cu caracter didactic, îngrijite și coordonate.....	76
6.5.1. Profesorul Ioan Diaconu, un dascăl desăvârșit.....	76

6.5.2. Ioan Diaconu - Manual practic de dictee.....	77
6.5.3. Ioan Diaconu - Solfegii și dictee pentru liceeni.....	78
6.5.4. Ioan Diaconu - Solfegii pentru ciclul primar și gimnazial.....	79
7. Activitatea artistică (solistică și orchestrală) după anul 2010.....	81
7.1. Concerte cu orchestra, în calitate de solist.....	81
7.2. Recitaluri camerale.....	86
7.3. Colaborări cu diverse ansambluri, cu rol de instrumentist de orchestră	87
8. Relevanța și originalitatea contribuțiilor personale.....	88
9. Activitatea didactică.....	90
9.1. Activitatea didactică. Statul de funcții, norma mea.....	90
9.1.1. Instrument - corn.....	90
9.2. Activități didactice în afara normei de bază.....	94
9.2.1. Muzică de cameră. Ansamblu de corni (de la <i>duo</i> la <i>octet</i>).....	94
9.3. Actul educațional în mediul universitar. Observații pe baza propriei experiențe în predare.....	96
9.4. Formarea continuă în universitate.....	96
10. Implicarea în viața academică și recunoașterea academică.....	97
11. Planuri de evoluție și dezvoltare a propriei cariere profesionale, științifice și academice.....	98
11.1. Interpretarea unor lucrări noi dedicate cornului, atât solistice cât și în formații camerale.....	99
11.2. Editarea unor discuri, înregistrări ORDA, în condiții profesionale.....	99
11.3. Organizarea de workshop-uri și festivaluri dedicate cornului.....	99
11.4. Editarea de noi lucrări științifice (inclusiv reeditarea), articole de presă etc.....	100
11.5. Transcrierea și adaptarea unor lucrări celebre pentru ansambluri de corni (de la trio la dixtuor).....	100
11.6. Corelarea activității artistice și de cercetare cu cea educațională.....	101
12. Referințe bibliografice (minimale).....	102
12.1. Bibliografie selectivă. Direcția de cercetare - Orientări muzicologice.....	102
12.2. Bibliografie selectivă. Direcția de cercetare - Lucrări muzicale cu caracter didactic.....	105

I. a. REZUMAT (ȘCOALA ROMÂNEASCĂ DE CORN. ELEMENTE DE TEHNICĂ INSTRUMENTALĂ ÎN LUCRĂRI DIDACTICE PROPRII PENTRU CORN)

În primele pagini ale tezei de abilitare (cap. II *Realizări profesionale, științifice și academice*) am prezentat activitatea artistică pe care am desfășurat-o în cadrul Orchestrei Filarmonicii „Moldova” din Iași în perioada 1985 - 2010. Am detaliat unele aspecte importante din această perioadă, turneele artistice din țară și străinătate, imprimări, participări la festivaluri și concursuri de gen.

Preocupările solistice (subcap. 2) mi-au marcat acești ani rodnici în activitatea profesională. Am susținut numeroase concerte solo cu Orchestra Filarmonicii „Moldova” din Iași, dar și invitat de diverse ansambluri muzicale profesioniste din țară și străinătate. De asemenea, activitatea în formații camerale a fost prodigioasă, mărturii fiind numeroasele articole, cronici muzicale, emisiuni Radio -Tv.

Subcapitolul 3 este dedicat *Parcursului universitar până la obținerea titlului de Doctor în muzică* (23 ianuarie 2009). Autorul acestei lucrări a obținut, prin concurs, titlul de conferențiar universitar doctor pe 16 mai 2009 la UAGE Iași (astăzi UNAGE). Activitatea universitară, ca profesor asociat, s-a desfășurat timp de două decenii. Dacă în perioada 1987 - 1988, 1990 - 1991 am fost profesor suplinitor la Liceul de Artă „O. Băncilă” Iași (disciplinele corn și muzică de cameră), în perioada 1991 - 1994, 1995 - 2010 am colaborat cu UAGE la disciplinele corn, muzică de cameră. Mulți dintre absolvenții clasei de corn au obținut premii naționale și internaționale și au susținut concerte și recitaluri în țară și străinătate. De asemenea, o bună parte dintre ei activează în ansambluri orchestrale profesioniste sau în instituții de învățământ.

Am început redactarea tezei de doctorat „Cornul în creația lui Franz Strauss și Richard Strauss. Contribuția lor la emanciparea tehnicii și expresivității instrumentului” în cadrul Universității Naționale de Arte „G. Enescu” Iași (2006 - 2009), sub competența îndrumare a prof. univ. dr. Nicolae Gâscă, lucrare pe care am finalizat-o obținând titlul de *Doctor în muzică*, cu *Summa cum laude*.

Am realizat o scurtă prezentare a tezei de doctorat (subcapitolul 4 - *Teza de doctorat*) menționând principalele capitole ale acesteia (*Istoria instrumentului, Cornul în Baroc, Cornul în Clasicism, Cornul în Romanticism, Franz Strauss - un Joachim al cornului, Richard Strauss - Marele reprezentant al epocii sale, Viziuni interpretative asupra creației concertistice pentru corn a compozitorilor Franz Strauss și Richard Strauss*), principalele lucrări concertante analizate, unele elemente biografice, particularități stilistico - interpretative etc.

Următoarea secțiune a lucrării cuprinde *Preocupări științifice, artistice și academice după obținerea titlului de Doctor în muzică*. Cercetările întreprinse cu ocazia elaborării tezei de doctorat mi-au deschis „apetitul” pentru unele cercetări ulterioare privind tehnica de suflat la corn, dar și în alte sfere ale cunoașterii muzicale și nu numai.

În subcapitolul 6 (*Studii ulterioare. Lărgirea ariei de investigație. Domenii de interes*) am descris preocupările științifice din sfera muzicală (volume publicate), menționând principalele arii de investigație (*Orientări muzicologice, Lucrări didactice pentru corn, Alte lucrări, Lucrări cu caracter didactic, îngrijite și coordonate de subsemnatul*). Am dezvoltat, cu argumente, aspecte ale *Școlii românești de corn*. Putem vorbi de o *Școală românească de corn* începând cu mijlocul secolului al XX-lea, când mulți dintre corniștii valoroși s-au întors în țară după ce au făcut studii în străinătate. Profesorul și cornistul virtuoz Petre Nițulescu din București, este un bun exemplu în acest sens, fiind un model pentru ceilalți corniști interpreți și un apropiat al lui George Enescu, în același timp.

În lucrările didactice dedicate cornului, am reliefat aspecte de tehnică instrumentală, chestiuni legate de siguranța în cântat, susținerea coloanei de aer, probleme de agilitate și modul cum pot fi surmontate acestea prin studiu zilnic. De asemenea, am menționat faptul că am publicat un număr semnificativ de 14 volume. Tot aici sunt consemnate câteva considerații privind activitatea artistică din ultimii ani. Concertele solo cu orchestre profesioniste din țară, multitudinea recitalurilor se îmbină armonios cu activitatea orchestrală în compania Filarmonicii de Stat Botoșani (2011 - 2015), a Orchestrei Operei Naționale Române Iași (2017 - prezent) și a altor orchestre, în calitate de prim cornist.

În subcapitolul 8 (*Relevanța și originalitatea contribuțiilor personale*) am evidențiat faptul că teza noastră de doctorat este una dintre primele teze doctorale din țară, aparținând unui cornist interpret. Sugestiile, sfaturile și unele indicații privind interpretarea muzicii romantice în general și a compozitorilor Franz și Richard Strauss în special, au dus la apropierea tinerilor corniști față de creațiile acestora și implicit au contribuit la perfecționarea artistică a lor. Și celelalte studii menționate dovedesc o arie amplă de preocupări muzicologice, didactice etc. Amintesc doar cele *Zece studii pe teme folclorice pentru corn*, lucrare unică în peisajul literaturii muzicale pentru corn.

În subcapitolul 9 (*Activitatea didactică*) am menționat activitățile didactice în care am fost implicat, aspecte legate de formarea continuă, arătând modul în care acestea s-au desfășurat de-a lungul anilor în cariera universitară.

Următorul subcapitol se referă la *Implicarea în viața academică și recunoașterea academică*. Sunt prezentate unele activități la care am participat în mediul universitar, responsabilitățile pe care le-am avut și le am în continuare etc.

În subcapitolul 11 (*Planuri de evoluție și dezvoltare a propriei cariere profesionale, științifice și academice*) am menționat principalele direcții de cercetare pe care doresc să le continui, activitățile artistice și corelarea acestora cu cele educaționale.

În final, am înserat unele referințe bibliografice (minimale) expuse în subcapitolul 12, unde prezint materialul bibliografic ce susține principalele secțiuni ale tezei de abilitare.

I. b. ABSTRACT (ROMANIAN HORN SCHOOL. ELEMENTS OF INSTRUMENTAL TECHNIQUE IN PERSONAL DIDACTIC HORN WORKS)

In the first pages of the habilitaion thesis (chapter II, *Professional, Scientific and Academic Achievements*), I presented the artistic activity which I developed as a part of the „Moldova” Philharmonics of Iasi between 1985 - 2010. I related in detail some important aspects of this period of time, as artistic tours through the country and abroad, recordings, participation to various festivals and competitions.

My solo concerns (subchapter 2) have marked those fulfilling years regarding my professional activity. I have performed numerous solo concerts with the Philharmonics of Iasi, as I also was invited to perform together with various musical ensembles in Romania and abroad. Also, my artistic activity in chamber music was prodigious, as I have many articles, musical chronicles and radio and tv shows as testimonies.

Subchapter 3 is dedicated to the *Academic Course until achieving the Title of Musical PhD* (January 23, 2009). The author of this work has achieved, by contest, the title of Associate Professor, PhD on May 16, 2009 at UAGE Iasi (today, UNAGE). As an Associate Professor, the university activity took place for two decades. If during 1987 - 1988, 1990 - 1991 I was a substitute teacher at „O. Bancilă” College of Arts, Iași (horn and chamber music), during 1991 - 1994, 1995 - 2010 I collaborated with UAGE at teaching horn and chamber music. Many of the horn class graduates have been awarded national and international prizes and performed concerts and auditions in the country and abroad. Also, many of them play in professional orchestral ensembles or teach in educational institutions.

I started writing the PhD thesis, „Horn in the Work of Franz Strauss and Richard Strauss. Their contribution to the emancipation and the expressiveness of the musical instrument” at the „George Enescu” National University of Arts Iași (2006 - 2009), under the guidance of Professor Nicolae Gâscă, PhD, work that I finished with the title of *Doctor in music* with *Summa cum laude*.

I made a short presentation of the doctoral thesis (subchapter 4 - *Doctoral thesis*) mentioning its main chapters (*History of the Instrument, Horn in Baroque, Horn in Classicism, Horn in Romanticism, Franz Strauss - a Joachim of the Horn, Richard Strauss - the Great Exponent of His Age, Performing Visions on Concert Creations for Horn of the Composers Franz Strauss and Richard Strauss*), the main analyzed Concertos, some biographical elements, stylistic - interpretative features.

The following section of the paper includes *Scientific, Artistic and Academic Concerns after obtaining the title of Doctor in Music*. The research undertaken during the elaboration of the doctoral thesis have opened my appetite for some further research on the horn technique, and also in other spheres of musical knowledge and more.

In subchapter 6 (*Subsequent Studies. Extension of the Investigation Area. Fields of Interest*), I have described the scientific concerns in the musical sphere (published volumes), mentioning the main areas of investigation (*Musicological Guides, Horn Teaching, Other Works, Didactic Works, cared for and coordinated* by the undersigned). I have developed, with arguments, aspects of the *Romanian Horn School*. We can talk about a *Romanian Horn School* from the middle of the 20th century, when many of the valuable horn players returned in the country after studying abroad. The professor and virtuoso horn player, Petre Nițulescu from Bucharest, is a good example, being a model for the other players and at the same time, a close friend of George Enescu.

In the didactic works for horn, I highlighted aspects of instrumental technique, issues related to confidence in playing, air column support, agility issues and how they can be overcome by daily practice. I also mentioned that I have published a significant number of 14 volumes. Here are also some considerations regarding the artistic activity of the last years. The solo concerts with professional orchestras in the country and many solo recitals blend harmoniously with the performances in the Botosani State Philharmonics (2011 - 2015), in the orchestra of the Romanian National Opera Iași (2017 - present) and in other orchestras as first horn - player.

In subchapter 8 (*Relevance and Originality of Own Contributions*), I highlighted the fact that my PhD thesis is one of the first doctoral works written by a horn player in our country. Suggestions and advice regarding the performing of romantic music in general and Franz and Richard Strauss's works in particular lead to the approach of the young horn players to the creations of the named composers and have a significant role in the improvement of their artistic heritage.

Also the other mentioned studies show a wide range of musical and didactic concerns. I recall the *Ten Studies for Horn on Folkloric Themes*, a unique work in the landscape of musical literature for horn.

In subchapter 9 (*Didactic Activity*), I mentioned the didactic activities in which I was involved, as well as aspects of continuous training, showing how they were developed over the years in the university career.

The next subchapter refers to the *Involvement in Academic Life and Academic Acknowledgement*. There are described some activities I have attended to in the university environment, the responsibilities that I had and still have.

In subchapter 11 (*Evolution and Development Plans of the Own Professional Scientific and Academic Career*), I mentioned the main research I wish to continue, the artistic activities and their correlation with the educational ones.

Finally, I have inserted some bibliographic (minimal) references presented in subchapter 12, where I show the bibliographic material that sustains the most important sections of the habilitation thesis.